

Írta: Forrai Beatrix

Megóvni a szívünket?!

Textus: Péld 4,23

„Minden féltve őrzött dolognál jobban óvd szívedet, mert onnan indul ki az élet!”

A böjti időszakban azt várjuk, hogy Isten igéje a böjtről szóljon. Feleletet várunk arra a kérdésünkre, hogy nekünk, reformátusoknak kell-e egyáltalán böjtölnünk, ha kell mennyit, mikor és hogyan. Azt várjuk, hogy a mi Istenünk ezekre a kérdéseinkre pontos válaszokat adjon. Elektronikai eszközökhöz, de sokféle más megvásárolt termékhez használati útmutatót, leírást adnak a boltokban. Valahogy úgy vagyunk a böjttel is, hogy egészen pontos metódust, leírást, használati utasítást szeretnénk kapni ezzel kapcsolatos kérdéseinkre.

A felolvasott igevers a Példabeszédek könyvéből meg sem említi a böjtöt. Mégis nagyon komoly tanítást kaphatunk ezzel kapcsolatban.

„Minden féltve őrzött dolognál jobban óvd szívedet” – hangzik az ige felszólítása. Mennyi féltve őrzött dologunk van. Nagyon vigyázunk

mindenre, ami a birtokunkban van, akár elődeinktől örököltük azokat, akár mi magunk kétkezi, nehéz, áldozatos munkával szereztünk.

Nemcsak tárgyainkat, értékeinket féltjük, óvjuk. De nagyon vigyázunk a testi épségünkre, egészségünkre. Az elmúlt év különösen megtanított bennünket, hogy óvjuk a magunk és egymás egészségét.

Féltjük a javainkat, az egészségünket, de féltve óvjuk a hozzánk tartozókat, családtagjainkat, szeretteinket. Amennyire tőlünk telik igyekszünk megvédeni őket rossztól, bajtól, nehézségtől. A szülők mindig figyelmeztetik gyermeküket: vigyázz magadra, vigyázz, mit teszel, kivel barátkozol. Igyekszünk óvni, védeni azokat, akiket szeretünk.

Mindezek mellett vannak féltve őrzött tárgyaink. Egy-egy emléktárgy, melyet olyan személytől kapunk, aki közel áll hozzánk, kedves a

mi számunkra, s így azok a tárgyak valahogy az illető személyhez kötnek minket.

A felolvasott ige azonban arról beszél, hogy *„Minden féltve őrzött dolognál jobban óvd szívedet”* Nem azt mondja a mi mennyei Atyánk, hogy ne óvd, védj az értékeidet, a javaidat, a jogos tulajdonodat, az egészségedet, a szeretteidet, hanem mindezek előtt, mindezeknél jobban óvd meg szívedet. A legelső legyen, amire vigyázol, az a te szíved.

Vajon miért? Miért kell minden másnál jobban óvnom a szívemet?

Miért éppen azt kéri tőlünk a mi Istenünk, hogy a szívünket óvjuk meg, méghozzá mindennél jobban?

Az ige meg is adja a választ a kérdésünkre: *„...mert onnan indul ki az élet.”*

Anatómiai szempontból tisztában vagyunk azzal, hogy ha az emberi szív megáll, megszűnik dobogni, akkor megszűnik az élet. Az ige nem arra akar figyelmeztetni, hogy vigyázzunk a szívünkre, mint a biológiai életünk központjára.

A szív, bibliai jelentése szerint, nem csupán a biológiai élet fenntartója, hanem az értelemnek, az érzelemnek és az akaratnak a központja, a kiinduló helye. Amikor a Biblia a szívről beszél, akkor az emberi értelem, érzelem és akarat központját érti alatta.

Az ige felhívása, nem csupán valamiféle érzelmösség, hanem nagyon komoly figyelmeztetés az ember számára.

Minden féltve őrzött dolognál jobban óvd a szívedet, mert onnan indulnak ki az érzéseid, a gondolataid és az akaratod is.

A böjt a tápláléktól való tartózkodást jelenti. Ezzel az ember az önmaga akaratáról, kívánságáról való lemondást juttatja kifejezésre. Azért, hogy jobb legyek, Istennek tetszőbb életet éljek, nem eszem meg mindent, igyekszem legyőzni a saját kívánságomat. Böjtölni azonban nemcsak így lehet, és erre mutat rá az ige.

Az Úr Jézus korában a zsidók nagyon szigorú szabályok mentén éltek az életüket. Igyekeztek mindenben a farizeusi előírásoknak megfelelni. Evés előtt igyekeztek tartani a kézmosás szabályát. A korabeli farizeusok azzal vádolták az Úr Jézust, hogy nem tartja be a zsidó törvényeket, hogy lépten-nyomon megszegi azokat. Azt állították, hogy sem Ő, sem tanítványai nem mosnak kezet étkezés előtt. Az Úr Jézus a következőképpen felelt a vádra: *„Nem az teszi tisztátalanná az embert, ami bemegy a száján, hanem ami kijön a szájából, az teszi tisztátalanná az embert. [...] Ami azonban kijön a szájából, az a szívből származik, és az teszi tisztátalanná az embert. Mert a szívből származnak a gonosz gondolatok...”* (Mt 15,11.18-19a)

Az ige rámutat arra, hogy mindezek, az érzelem, az értelem, az akarat, mennyire összetartoznak, egymásra épülnek, láncreakcióban vannak egymással.

A mindennapok eseményei, a velünk történtek alapján különböző érzések támadnak bennünk, azok gondolatokat keltenek, amelyek aztán tetteinkben jutnak kifejezésre.

Mindez az ember cselekedeteinek, tetteinek egész mozgatórugóját, mechanizmusát tárja fel előttünk.

A bibliai értelemben vett szív az érzelem, értelem és az akarat centruma, olyan, mint egy növény magja. Abból sarjad ki, indul ki – ahogy az ige mondja – az élet. Gonosz szívből gonosz élet, jó szívből jó élet.

Ezért nem mindegy, hogy mit engedünk magunkhoz közel, hogy mi veszi körül a mi szívünket, az életünket. Ezért az ige figyelmeztetése: „*óvd szívedet*”. Vigyázzunk nagyon rá. Ne engedjük, hogy mindaz, ami a világban van, a világból zúdul felénk, rátelepedjen a szívünkre, a környezetünk hitetlensége vagy kicsinyhitűsége, szeretetlensége, peszsimizmusa, megátalkodottsága behálózza a szívünket.

Megtartóztathatjuk magunkat akármilyen eledeltől, a legszigorúbb böjtöt fogadhatjuk, élhetünk csak kenyéren és vízen. Semmit se ér, a test sanyargatása, ha nem vigyázunk arra, hogy mit fogadunk be életünk középpontjába. Böjtölni azt jelenti,

Imádkozzunk!

Köszönjük, Istenünk, a böjti időt! Köszönjük, hogy csendben megállhatunk Előtted, és végiggondolhatjuk, hogy mi vagy ki az életünk középpontja. Köszönjük, hogy Te rámutatsz arra, hogy mi minden telepedett rá életünk központjára, ami motivál, vezet, és ebből fakadóan rosszul gondolkodunk és cselekszünk! Köszönjük, hogy Jézus Krisztusban megmutatott kegyelmed ma is kiárad ránk, és munkába veszed a mi sokszor elrontott, elhibá-

hogy tudatosan óvom magamat mindattól, ami elszakít az Istentől.

Meg tudjuk érteni az ige figyelmeztetését, hogy óvjuk meg a szívünket minden gonosztól. De azt is tudjuk, hogy magunktól nem vagyunk képesek erre. Mi tehát a megoldás?

Az igéből nyerünk választ erre a kérdésünkre is. A Példabeszédek 23,26-ban olvassuk: „*Add nekem a szívedet, fiam...*”

Átadni a szívünket életünk Urának, hadd vegye gondjaiba. Így tudjuk a legjobban megóvni, ha Őrá bízunk. Mert minél inkább megtelik az életünk Istenünk Jézus Krisztusban megmutatott szeretetével, annál kevesebb hely jut mindannak, ami nem oda való.

Milyen ember vagyok? A tetteim, a cselekedeteim mit mutatnak rólam? Milyen a szívem? Kié a szívem? Sok-sok kérdés, amelyek felől, ha önvizsgálatot tartunk, lehet, hogy nem olyannak látjuk magunkat, mint amilyennek az ige alapján szeretnénk.

Átadva szívünket, Istenünk nemcsak megóvja, de áldott munkába veszi általa az életünket.

Kérjük hát a zsoltárossal együtt: „*Tiszta szívet teremts bennem, óh Isten.*”

Legyen ez a mi böjtünk! Ámen.

zott életünket. Köszönjük, hogy ma is megtöltesz kegyelmeddel, szeretetteddel! Kérünk, taníts meg helyesen böjtölni. Kérünk, tisztíts meg életünket, vedd fel lakozást benne, hogy egyre inkább növekedni tudjunk a Te szeretettedben. Ámen.

Írta: Köntös László

Amire vársz, már megtörtént

Textus: Mk 11,1–11

„Amikor közeledtek Jeruzsálemhez, Bétfagéhoz és Betániához, az Olajfák hegyénél Jézus elküldött tanítványai közül kettőt, és így szólt hozzájuk: Menjetek be az előttetek lévő faluba, és amint beértek, találtok egy szamárcsikót megkötve, amelyen még nem ült soha senki: oldjátok el, és hozzátok ide! Ha pedig valaki szólna nektek: Miért teszitek ezt? – mondjátok, hogy az Úrnak van szüksége rá, de azonnal vissza is küldi. Azok elmentek, megtalálták a szamárcsikót az ajtó elé kötve kinn az utcán, és eloldották. Az ott álldogálók közül néhányan megkérdezték tőlük: Mit csináltok, miért oldjátok el a szamárcsikót? Ők pedig úgy válaszoltak, ahogyan Jézus mondta, és elengedték őket. Elvitték tehát Jézushoz a szamárcsikót, ráterítették felsőruhájukat, ő pedig felült rá. Sokan felsőruhájukat terítették az útra, mások a mezőn vágott lombos ágakat; az előtte haladók és az őt követők pedig ezt kiáltották: Hozsánna! Áldott, aki jön az Úr nevében! Áldott a mi atyánknak, Dávidnak eljövendő országa! Hozsánna a magasságban! Jézus bement Jeruzsálemben a templomba; mikor pedig már mindent megnézett, és mivel már későre járt az idő, kiment Betániába a tizenkettővel.”

A virágvasárnapi történet nagyon látványos. Könnyű elképzelni. Nagyon érzékletesen van leírva, ahogyan Jézus szamárcsikón bevonul Jeruzsálembe, a tömeg pedig köszönti. A történet tele van jelképekkel. Érdekes, hogy az egész jelenet olyan, mintha előre meg lett volna rendezve. Senki sem értetlenkedik, kérdezősködik, hogy ki ez az ember itt, a számárháton, senki sem kérdezi, hogy mit akar itt? Mintha mindenki tudná, hogy miről van szó. Hogyan lehetséges ez? Nem az lenne az elvárható, hogy az emberek csodálkoznak, kérdezősködnek, s értetlenül állnak Jézus bevonulása előtt?

Valóban erre lehetne számítani. Csakhogy mindenki értette, hogy ami ott történik, az nem egy váratlan jelenet, hanem egy olyan esemény, amelyre régóta vártak. Ez pedig Isten ígéreteinek a beteljesedése arról, hogy küldeni fogja a Messiást, ahogyan meg van írva Zakariás próféta könyvében: „Örvendj nagyon, Sion leánya, ujjongj, Jeruzsálem leánya! Királyod érkezik hozzád, aki igaz és diadalmas, alázatos, és számaron ül, szamárcsikó hátán.” (Zak 9,9)

Az első, amit ebből a történetből megtanulhatunk, hogy fel kell ismerni Isten ígéreteinek a beteljesedését. A virágvasárnapi em-

bereket azért nem érte váratlanul Jézus ilyen bevonulása, azért borultak le hódolattal Jézus előtt, mert felismerték, hogy ott és akkor Isten ígérete teljeseedik be.

Mi, mai keresztyének sokszor beszélünk arról, hogy Isten mindig betartja ígéretét. Ezt szinte tudjuk kívülről. De vajon felismerjük-e életünkben Isten ígéreteinek a beteljesedését? Nekem sokszor van olyan érzésem, még magammal kapcsolatban is, hogy nem egyszer vakon elmegyünk Isten ígéreteinek a beteljesedése mellett. Van egy régi barátom, aki, amikor találkozunk, mindig ezt szokta mondani: „mondjál valami jót!” S ilyenkor azt várja, hogy mondjak valami jó hírt, ami jókedvre deríti. Nos, azt hiszem, hogy ez általános. Várunk valami jó hírt.

De vajon nem lehetséges-e, hogy az a jó, amire várunk, már megtörtént, csak nem vettük észre? Nos, a legnagyobb jó, ami velünk megtörténhetett, hogy Isten betartotta ígéretét, elküldte a Messiást, az Ő egyszülött Fiát, aki meghalt és feltámadt érettünk. Ezen a virágvasárnapon tudatosítjuk újra magunkban, hogy az a jó hír, amelyre hajlamosak vagyunk mi is várni, már megtörtént. Amire vársz, már megtörtént. Csak fel kell ismerni. A Jézust fogadó emberek ott, Jeruzsálemben felismerték.

De mi kell ehhez a felismeréshez? Azt olvassuk, hogy a Jézusnak hódoló tömeg ezt kiáltotta: „*hozsánna!*”. Ez azt jelenti: „*segíts!*” Ennek az az üzenete, hogy csak az ismerheti fel

Jézusban Isten küldöttét, a Messiást, a Megváltót, aki rádöbben arra, hogy segítségre szorul. Aki úgy gondolja, hogy az élete rendben van, nincs semmi problémája, mindent meg tud oldani, nem szorul Istenre, az sohasem fogja felismerni Jézusban a Messiást. Ha van korunknak valami nagy-nagy betegsége, akkor azt hiszem az, hogy elterjedt egy hamis nagyképűség, egy soha nem igazolt hurraóptimizmus, ami sokakkal elhiteti, hogy az ember mindent meg tud oldani, s ha egy kicsit igyekszünk, egy-kettőre beköszönt a szép, új világ. Nos, nem úgy tűnik. Nekem az emberi történelem inkább azt tanítja, hogy valahogy sohasem tudjuk megteremteni azt a világot, amelyről amúgy mindenki álmodozik. Mindig bebizonyosodik, hogy valami közbejön, hogy nem vagyunk urai az életünknek. Itt van például ez a vilájárvány. Ki gondolta volna? Ebből is csak azt tanulhatjuk meg, hogy az emberi élet valahogy sosem teljes, mindig hiányzik valami, s mi, emberek mindig elégtelennek bizonyulunk arra, hogy elérjük azt, amiről álmodozunk. Fel kell tehát ismerni, hogy nem érdemes magunkat becsapni, illúziókba ringatni. Segítségre szorulunk. Az tudja tehát Jézust virágvasárnapon a hozsánna felkiáltással fogadni, aki felismeri, hogy az élete segítségre, megváltásra szorul. Aki viszont felismerte, az azt is felismeri, hogy amire várt, már megtörtént. Eljött Jézus, a Messiás, a Megváltó. Ennél nagyobb dolog nem történhet velünk. Ámen.

Imádság:

Kegyelmes Mennyei Atyánk, add meg nekünk, hogy Lelked által felismerhessük Jézus Krisztusban a Messiást. Sokszor esünk abba a kísértésbe, hogy nem ismerjük fel Őt. Várákozunk valamire, valamiféle csodára, miközben Ő már eljött. A Te jelenléted adjon nekünk erőt ezekben a nehéz napokban is. Imádkozunk mindazokért, akiket megpróbáltál a járványban, s akiket eszközül használsz a vírus leküzdésében. Imádkozunk a mi húsvéti készülődésünkért, s add, hogy ebben a helyzetben is felismerjük, hogy Rád vagyunk szorulva, a segítségedre szorulunk, s Te kegyelmesen hozzánk fordulsz a Jézus Krisztusban, aki azért jött, hogy életünk legyen. Ámen.

Írta: Farkas Gergely

Mintha közöttetek ...

Textus: Gal 3,1

„Ó, esztelen galaták, ki ígézett meg titeket, akiknek szeme előtt úgy írtuk le Jézus Krisztust, mintha közöttetek feszítették volna meg?”.

Talán sok tekintetben most is úgy van (vagy inkább lenne, ha a koronavírus nem árnyékolná be már egy éve az életünket), mint néhány évvel ezelőtt, amikor a nagypéntek még nem volt munkaszüneti nap: miközben mi a templomban ünnepi istentiszteletet tartunk, aközben kint az utcán zajlik a mindennapok élete, talán tudomást sem véve arról, hogy ünnep van. Persze nem csak az ünnepre igaz ez, hanem minden istentiszteletre (amelyek pont a nagypéntek és húsvétvasárnap hitvallásából fakadnak), amelyen jelen vagyunk: olyan furcsa az, hogy miközben életünk fontos kérdéseivel szembesülünk, aközben ez az élet tudomást sem véve erről, a falakon kívül zajlik.

De lehet, hogy nemcsak a falakon kívül, hanem belül is; leginkább legbelül, a szívünkben zajlik az élet,

és talán nem minden jut el oda, ami választ, nyugalmat, bátorítást adhatna nekünk ebben a szívünkben zajló életben! Valahogy mintha az hiányozna ilyenkor, még a templomban, az istentiszteleten is, hogy jelen legyünk, mindaz, amit hallunk, az élővé és életté váljon a számunkra.

Tizenéves koromban mindig azon a nagypénteki istentiszteleten vettem részt, ami este hét órakor kezdődött. Ahogy megszólalt a harang, azt képzeltem, hogy közel kétezer évvel ezelőtt Jeruzsálemben, talán pont ezekben a percekben történtek az események. Miközben hallgattam a nagypénteki történetet, az igehirdetést, a gondolataimban elképzeltem mint egy filmet, megpróbáltam lejátszani, hogy mi is történhetett akkor.

Azóta is minden nagypénteken ezzel a várakozással hirdetem és

hallgatom az Igét, szemlélem a nagypénteki eseményeket ábrázoló festményeket, olvasom a verseket, hallgatom a passiókat! Szeretném úgy megélni, az ünnepet, mintha ott lettem volna, és nekem mondaná az apostol: „*mintha közöttetek feszítették volna meg!*”

Nem könnyű ezt megtenni, mert annyi minden történik velünk és körülöttünk, ami elvonja a figyelmünket, de mégis próbáljuk meg elképzelni, gondolatban, lélekben szemlélni a nagypénteki eseményeket, és jelen lenni azokban!

Mi történt Jézus körül?

A történet még az előtte levő este elkezdődik: Akkor, nagycsütörtök estéjén leplezi le Jézus, hogy egy a tanítványai közül elárulja őt. Halljuk Péter fogadkozását, szemtanúi lehetünk a lábmosás történetének, majd annak, ahogy Júdás elmegy a főpaphoz, és elárulja mesterét. Sőt, egy talán nagyon furcsa, oda nem illő beszélgetésnek is tanúi vagyunk: a tanítványok azon vitatkoznak egymás között, hogy ki a nagyobb?

Majd látjuk a Getsemáné kertét, a vért izzadva imádkozó Isten Fiát, miközben tanítványai mellette alsznak. Látjuk azt is, hogy az alvó tanítványok felriadnak, tanúi annak, hogy egyikük csókkal árulja el mesterüket, és aztán ahogy Jézust elfogják, menekülnek.

Kajafás házában látjuk a hatalmaskodó főpapot, ahogy megvádolják, megalázzák Jézust, és a ház mellett, a tűznél levő korábban még fogadkozó Pétert, aki megtagadja

szeretett mesterét, majd „*szembe-sülve*” vele és így önmagával is, keserves sírásra fakad.

Majd a hatalmasok játéka zajlik előttünk, a gyáva helytartó és a negyedes fejedelem gúnyossága, akik barátságot is kötnek aznap este. Közben a katonák folyamatosan megalázzák és kegyetlenül bántalmazzák a testi erejét veszített Jézus Krisztust, akit vádolnak, hamisan tanúskodnak róla, nevetnek rajta, és a tömeg hangosan a halálát kívánja, miközben egy rablógyilkos szabadon bocsátását követelik!

És látjuk a kereszten szenvedő Krisztust, a zsidók királyát, mellette a két latort, a keresztt alatt síró asszonyokat, az ott maradt tanítványt, a római századost, a kettéhasadt templomkárpitot.

Látjuk mindezeket, de vajon ott vagyunk-e, jelen vagyunk-e ezekben a történetekben?

Valakiről hallottam, hogy olyan személyiségtípus, hogy igyekszik távol tartani magától a problémákat. De talán sokunkra igaz ez a hozzáállás, hogy bár látjuk, szemléljük a problémákat, a baleseteket, a szörnyűségeket – a televízióban, az interneten, a szomszédunknál, a barátunk ismerősénél – de úgy gondoljuk ez mégis inkább távol van tőlünk, „*velünk ez úgysem történhet meg.*” Borzongunk egy kicsit, sajnálkozunk egy kicsit, majd minden megy tovább, mint régen.

Emlékszem amikor 1994-ben a szajoli vonatbaleset történt. Egy nagyon közeli, kedves családtagom

pont azon a vonalon utazott, és az előző vonat volt az övé, mint amelyik összeütközött a másikkal. Akkor nagyon megérintett, hogy mindaz, amiről azt gondolom, hogy csak tőlem messze, távol eshet meg, az nagyon közel kerülhet hozzám.

Pál apostol úgy ír a galatáknak a keresztre feszítésről, hogy „*mintha közöttetek*” történt volna. Pedig a nagypénteki események már térben és időben is távol voltak tőlük. Mégis az apostol úgy beszél a nagypénteken történekekről, és ők úgy fogadták, mintha közöttük történt volna mindez.

Mintha közöttetek ... akik ott vagytok azok között, akik okozták! Persze térben és időben nem voltunk ott, de a versengésben (ki a nagyobb?), a fogadkozásban, az „*alvásban*”, a tagadásban, a hazugságokban, mások megalázásában, gúnyolódásban, hárításban, gyilkos indulatban... nem vagyunk-e ott? Vagy inkább ezek nincsenek-e bennünk?

Konfirmáció után voltam, amikor ez nagyon élessé vált számomra. Egy ifjúsági héten egy filmet néztünk, ami Lukács evangéliumát dolgozta fel, és amikor Jézust keresztre feszítik, az a gondolat jutott eszembe, ha én lettem volna ott és akkor az a katona, aki szegeket Jézus csuklójába veri, aki kínozza és mérhetetlen fájdalmat okoz neki, szóval, ha én lettem volna az a katona, ugyanúgy megtettem volna, mint az a katona, aki akkor éppen ott volt. Lehetek volna kifogásaim, bűnhattam volna a „parancsra tettem – mások tehetnek róla” hamis felmen-

tése mögé, moshattam volna kezeimet, de a lényeg nem változik: megtettem volna, és képes lennék most is megtenni. Tisztán és világosan láttam, hogy ott voltam: Azzal, hogy mennyi bűn van az életemben, mennyi fájdalmat okozok az Istennek és azoknak, akik körülöttem vannak, szeretnek engem, és én szeretem őket, de mégis mennyi kárt teszek az életükben, ugyanúgy a magam életében is és mindezzel én is ott vagyok nagypénteken azok között, akik Jézus halálát okozták.

„*Mintha közöttetek...*” – mi is ott vagyunk a nagypéntekben! Esztelenek vagyunk, ha mi különbenek gondoljuk magunkat, ha távoli nézőként gondolunk magunkra! Esztelenek vagyunk, ha engedünk más igézetének, amely azzal kábít, hogy nekünk semmi közünk nincs ahhoz, ami nagypénteken történt!

Bennünk is ugyanaz a természet, indulat van eredendően, és a Szentírás ezt bűnnek nevezi, és a bűnért minden törvény szerint büntetés jár.

Mintha közöttetek ... akik helyett történt. A nagypéntek szinte felfoghatatlan örömhíre, hogy Jézus Krisztus helyettünk meghalt. Mert a „*mintha közöttetek*” azt is jelenti, hogy nektek, nekünk kellett volna a bűnért járó büntetést elhordoznunk.

De Jézus magára vette a büntetést, ő lett az áldozat – helyettünk! „*Meghal a jó, ki hűség volt s alázat, Az él, ki Isten bántására lázadt: A vétkes ember sértetlen, s bilincsből, ott áll az Isten*” (340. dicséret 5. vers).

Talán ismerjük azt az érzést, amikor a gyermekünk beteg. Hányszor fogalmazódik meg az a gondolat bennünk, hogy legszívesebben átvenném a fájdalmát, szenvednék helyette, csak neki ne kelljen! Jézus Krisztus ezt tette meg, átvette a fájdalmat, a halál kínját!

Mintha közöttetek ... akiknek új élete lett a feltámadás által! Mert azért vette el a halált rólunk, hogy új életünk lehessen és ne vesszünk el! És ebben az új életben legyen egészen valóságos számunkra, hogy mindez nem mese, hanem közöttünk történt valóság, amelynek ma is érvénye van!

Közöttünk, bennünk formálódik az az új élet, amely hálás annak az

Istennek, aki megmentett a haláltól, aki reménységet adott, és ezzel felemel és megtart!

Mintha közöttetek...

Az úrvacsorában egészen jelenvalóvá, életté válik a nagypéntek, de már a húsvét is. Ahogy az a falat kenyér és korty bor a részünkké válik, úgy valóság ma is Jézus Krisztus kereszthalála és feltámadása bennünk és közöttünk!

Nem távol, hanem közöttünk történik mindez: Imádkozunk azért, hogy a hirdetett és látható Ige által megélhessük: mintha közöttetek feszítették volna meg - közöttetek, akik okozták, akik helyett, akinek ezért új élete lehet.

Imádság:

*Urunk Istenünk, Mennyei Édesatyánk! Hálásak vagyunk a mögöttünk álló böjti időszá-
kért, hogy a hétköznapi zajából, tennivalóiból, mindabból, ami foglalkoztat bennünket,
erre a rövid időre kihívtál bennünket, hogy elcsendesedjünk! Köszönjük, hogy ide hozhat-
juk mindazt, ami bennünk van, ami foglalkoztat, nyugtalanít, kérdés, szorít bennünket.
Urunk, ahogy annak idején tanítványaid tanúi voltak mindannak, ami nagypénteken
történt, hadd lehessünk mi is tanúi annak, hogy szereteted a nagypéntek sötétjében is fel-
ragyog előttünk, és világos lesz, hogy miért küldted el Egyszülött Fiadat erre a világra, mi-
ért kellett szenvednie, megfeszíttetnie és harmadnapon feltámadnia. Hadd tudjuk ezt be-
fogadni és elfogadni, hogy bűneinket megbánva, bűnbocsánatot nyerve, új életünk
lehessen és erősödhessünk abban!*

*Istenünk, Édesatyánk! Így valljuk meg bűnbánattal, hogy annyi minden van, aminek en-
gedjük, hogy megigézzon bennünket, elfordítson és távol tartson tőled! Olyan sokszor al-
szunk, és nem figyelünk Rád! Olyan sokszor ismerünk magunkra a nagycsütörtöki, nagy-
pénteki indulatokban, versengésben, megalázásokban, fogadkozásokban és tagadások-
ban! Engedd felismernünk, Urunk, hogy ezek a mi bűneink!*

*Hadd adjunk hálát a Nagypéntek és Húsvét csodájáért, amit mi nem érthetünk, csak elfo-
gadhatunk! Engedd, Urunk, elfogadnunk úgy, mintha közöttünk feszítették volna meg Jé-
zus Krisztust, hiszen mi okoztuk bűneinkkel halálát, és helyettünk feszítették meg! De kö-
szönjük, hogy mint Feltámadottal is közösségben lehetünk Vele!*

Engedd megélnünk a húsvét ünnepét a gyülekezet közösségében, mintha közöttünk történt volna mindez! Könyörgünk betegeinkért, kérve számukra a gyógyulást! Kérünk szabadíts meg bennünket a járványtól! Légy a Te néped között az egyházban, hogy hiteles bizonyágtevőid lehessünk! Irgalmadba ajánljuk az üldözött keresztyéneket, kegyelmedért könyörögve visszük eléd hazánkat, Európát és ezt a világot. Ámen.

Írta: Dr. Vladár Gábor

Holtak között az Élő

Lekció: Lk 24,1-12

Textus: 1Kor 15,19-20

„Ha csak ebben az életben reménykedünk Krisztusban, minden embernél nyomorultabbak vagyunk. Ámde Krisztus feltámadt a halottak közül, mint az elhunytak zsengéje.”

Imádkozzunk: Világteremtő Istenünk, életadó, gondviselő Urunk! Hálaadással magasztalunk Téged e különös húsvéti ünnepünk reggelén. Köszönjük, hogy az a csodálatos ének, amely annak idején felzendült a betlehemi mezőkön, nem rekviemként, gyászenekként fejeződött be, hanem örvendező hallelujával. Most értjük igazán, hogy Te nemcsak a kezdet és vég vagy, hanem Te vagy a folytatás is. Nem csak teremtett világod arculatát újítod meg, hanem felkínálad nekünk, gyermekeidnek is újra meg újra a megváltásod örömét. Ezért menekülünk most hozzád, szárnyaid árnyékába. Szabadíts ki minket megköttöttségeinkből, halálos félelmeinkből, szorongásainkból! Add meg nekünk, hogy egyszülött Fiad feltámadásában megismerjük az igazi életet, és megízlelhessük annak jó ízét! Taníts minket arra, hogy napjainkkal, teremtett világod ajándékaival bölcsen bánjunk!

Esedezve kérünk, jöjj most közénk szent igéddel, Szentlelked mennyei ajándékaival. Nyugtasd félelmes szívünket, és rendezd el összekuszálódott életünket! Hadd szolgálhasunk a szívünkbe oltott igéddel veszedelmeink közepette is e világban! Hadd lehessen ez a nap valóságos ünneppé számunkra! Feltámadt Urunkért kérünk, hallgass meg könyörgésünkben. Ámen.

Amikor Malinka, a szűkebb rokon- körülményeink megváltoztak ugyan, ságunkhoz tartozó hétéves kislány a húsvét lényege azonban változtatlanul ma is érvényben van. A most nem lesz tovább iskolai tanítás, ránk parancsolt, kényszerű otthon kibuggyant belőle a riadt kérdés: maradásunkban talán még jobban is „Akkor elmarad a húsvét is?” Nem értjük Krisztus Urunk feltámaradásának nekünk szóló örömhírét.

Húsvétkor vissza szoktunk tekinteni ama csodálatos hajnalhasadásra, a hajnali fényben a sír felé siető szent asszonyokra. Tudnunk kell azonban, hogy az első húsvét valódi kezdete sötétségbe és hallgatásba burkolózik. Az evangélista szava nemcsak karácsonyra vonatkozik, hanem Jézus halálára nézve is beteljesedik: „*A világosság a sötétségben fénylik, de a sötétség nem fogadta be.*” (Jn 1,5). Nagypénteken a nappali világosságot déli 12 órától éjszakai sötétség váltotta fel. Három órán át homály borult az egész földre, mintegy jelezve a golgotai kereszten történt esemény páratlan jelentőségét. Majd Nagyszombat éjszakájában és nappali némaságában Isten megvívja döntő csatáját az élet legnagyobb ellenségeivel – a bűnnel és a halállal. E három szent nap szinte ritmikusán váltakozó sötétsége és világossága mintegy a tengerparti világítótornyok szabályosan felvillanó fényjeleiként jelzi, hogy már belátható közelségben van a part. Bizonyosság ez a hajós számára, hogy jó irányban halad. Jézus életének utolsó napjai és órái tehát döbbenetes módon készítenek elő minket, hogy a szombat végével Isten halál feletti győzelmét zengje a húsvét reggeli örömhír.

1. De ezen a reggelen még csend van. A sírhoz siető asszonyok számára még nincs húsvét. Nagyszombat még rajta tartja súlyos kezét a friss hajnalon. Szívükben csend van, de ez a temető csendje. Csüggedt hallga-

tásuk újra és újra ezt kiáltja: „*minden hiába!*” Úgy érzik: számukra Jézus életútja – miként a napsugár – a világosságtól halad a sötétség felé. Születésekor a sötét éjszakában csillag gyúlt ki, vakító fényesség támadt a betlehemi mezőkön. Most pedig hajlamosak azt hinni, hogy a betlehemi csillag szelíd fénye e véres kereszten immár végleg megtört.

Még csend van az asszonyi szívekben. De nem futottak el, maradtak. Látták őt a kereszten, majd gondosan megfigyelték, hová temették el szeretett Mesterüket. Most, az ünnep elmúltával, még egyszer szeretnék őt látni, mert oly közeli ez a halál. Hiszen még ott érzik kezükben kezének melegét, szemének simogatását, szavainak mélységét. Megértjük őket. Igen, vannak élethelyzetek, amikor már nincs értelme a szónak. Mi magunk is tudjuk, hogy ott, ahol az élet ennyire kifordul menetéből, ahol a szavak hiányoznak, ott legfeljebb csak a cselekvés segít. Az átsírt két éjszaka után tehát korán elindulnak végtisztességet adni, bízva az ősi temetési szertartás erejében. Hozzák az illatos olajat – ez az egyetlen cselekvési lehetőségük. Talán valamit visszaadhatnak így abból a szeretetből, amit Uruktól életükben kaptak. Ki róhatná fel nekik ezt a gondolkodást? Vajon nem így teszünk-e mi is, amikor a temetőbe kilátogatva visszük a virágot szeretteink sírjára. Megtetjük, amit megtehettünk. Eltemettük őket – és bevalljuk: ezzel cselekvési

képességünk határához érkeztünk. A nagy kő a Jézus sírja száján, és a mi sírköveink ezért az emberi képességünk határkövei. Együttal, persze, sírjaink meglátogatása a hálánk szavak nélkül kifejezett jele is. Ezek azok az emberi lehetőségek, amelyek a némaságunkat megtörik – és elkezdünk talán beszélni.

De itt minden másképpen van. A kő el van hengerítve, és az ősi logika nem érvényesül: az, akit eltemettek, nincs a megadott helyen. Tanácsalanságukban valami új vár ezekre az asszonyokra: fénylő ruhás angyalok, Isten világának követői. És bár az első pillanatban megrémülnek, a sötét sírkamra mélyéből előtörő világosság mégis új életrendet, új reménységet hoz magával: *„Miért keresitek a holtak között az élő?”* (Lk 24,5) A félelem megbénít, a reménység azonban a legerősebb félelmen is túlnő. Aki *remél*, az nem engedi, hogy a félelemé legyen az utolsó szó. Aki szeret, az soha nem enged el és nem ad fel egyetlen személyt sem. Aki *hisz*, azt mindig a bizalom irányítja. Ez húsvét lelkülete. Ezért a legfontosabb ünnepünk a húsvét, a megfeszített Krisztus feltámadásának az ünnepe. A mennyei Atya ugyanis nem adja fel a reményt egyikünkkel kapcsolatban sem. Húsvét az élet győzelme a halál felett, a reménység győzelme a félelem felett, mostani szorongásaink idején is.

2. Újra halljuk az angyali szót: *„Miért keresitek a holtak között az élő?” – Nincsen itt, hanem feltá-*

madt!” (Lk 24,5–6) Tudom, Testvérek, hogy a húsvét szemben áll minden emberi tapasztalattal. Igaz történet volna? Vagy csak szép és fájdalmas emlékek maradnak halottaink után? *„Az élet nem fair játékos”* – énekelte ifjú koromban egy külföldi slágerénekes, amikor elveszítette feleségét. És meg is adta slágerében a választ: *„Nem, mert a halál közbeszólt”*. Majd folytatta: *„Minden helyet napfényben fűrésztöttél. Magamban hordozlak, míg le nem gördül nálam is a függöny”*. Vajon az élet nálunk is csak fájó emlék volna, amíg le nem megy a függöny?

Ezek a szent asszonyok is így indulhattak el a szombat elmúltával abba a kertbe, amely egyetlen nap alatt sírkertté változott. A hála végső mozdulatával kívántak törleszteni valamit. Tudták, hogy halál ellen nincs orvosság. Mégis visszaemlékeztek arra, aki minden helyet jelenlétének *„napfényében fűrésztött”*.

Szeretett Testvéreim! Húsvét reggelén talán megengedett, hogy hitünk számlájáról többet emeljünk le, mint amennyit értelmünkkel el tudunk gondolni. Hiszen annyi minden van, amit emberi ésszel még nem tudunk felérni. Annyi minden van, amit ugyan nem látunk, mégis lehetséges. A zenész talán még le nem írt egyetlen kottát sem, fejében mégis ott van már a kész zenemű. Az építész képzeletében már ott van a később megvalósult épület. Iste-

nünk pedig a mi Megváltónk feltámadásában ad hírt nekünk az Ő eljövendő világának valóságról. Földi világunk titkai fokozatosan tárulnak fel előttünk. A kőkorszakban is megvolt már minden olyan alapanyag, ami a mi magas szintű, 21. századi technikánkhoz szükséges. De idő és felismerések sora kellett ahhoz, hogy az ember felfedje Isten teremtésének titkait. Korunk leghétköznapiabb eszközeit évszázadokkal ezelőtt még fantáziának vagy varázslásnak gondolták volna. A jövőnket tekintve ugyanígy titkok előtt állunk. Húsvét több, mint amit ésszel elgondolhatunk felőle.

De hogyan gondoljuk el a feltámadást? Erre hadd említsek egy egyszerű példát: Sok bakelit alapanyagú hanglemezt manapság úgy őriznek meg az enyészettől, hogy digitalizálják a felvételt. Megváltozik tehát a külső információhordozó anyaga, de maga az információ, az üzenet, a belé fektetett szellemi energia ugyanaz marad. Vagy hadd említsek egy még egyszerűbb példát! Saját magunkon is érezhetjük a változást, amikor reggelente tükörbe nézünk, és nem kell elgondolkodnunk azon, vajon ki néz vissza onnan, és miként. Mert azonnal tudjuk, hogy mit éltünk át az előző napokban vagy években, és miért is vagyunk ilyenek. Tudjuk, hogy többé-kevésbé megváltozva, de mégis ugyanazok vagyunk. Ez a mi személyes önazonosságunk magva, ami nem omlik szét, mint egyszer majd a testünk. Létünknek ez a

személyes magva Istennél lesz elrejtve, aki új testben új életre támaszt fel minket. Ezt láthatom meg Krisztusban, akit a mennyei Atya teremő hatalmával új életre támasztott.

Ennek a kissé elméletinek tűnő gondolatmenetnek szép kiábrázolásával találkoztam két évvel ezelőtt Salzburgban, amikor egy egyházi konferencia résztvevőjeként meglátogattuk a város egyetlen evangélikus templomát. Az oltáron hófehér kereszt áll, amelynek három gerendavégén zöld levelecskék bújnak elő. Ez az élet fája, amely a halál keresztjét élethordozó reménységgé formálja. De nemcsak ez a kereszt érdekes, hanem a rajta függő, aransárgán ragyogó Krisztus-test is. Bevallom, első látásra nemigen tetszett. Ám kísérőnk felhívta a figyelmünket, hogy egy ismert osztrák költő (G. Trakl: Winterabend) versének egyik sorában szerepel ez a feszület: *„aranylón virágzik a kegyelem fája”* („golden blüht der baum der Gnaden”). Igen, fájdalomból, halálból így lesz kegyelem, új élet, új reménység, megváltás – hirdeti a költő is.

3. Húsvét arcának legszebb vonása ez a megváltó szeretet. Célt tévesztenénk tehát, ha a feltámadás csodájára első reakciónk az észszerű magyarázatok keresgélése volna, vagy pedig egyszerűen „elspiritualizálnánk” az eseményt. Húsvét csodájának lényege az, hogy a

világból a mennyei Atyához ment Jézus mégis az övéi között van. Az angyal emlékeztette a szent asszonyokat Urunk szenvedésről és feltámadásról mondott szavaira. Ők pedig e szavakra emlékezve megerősödtek hitükben. Az apostolok kezdetben „üres fecsegésnek” tartották bizonyágtételüket. Amint minden ezután következő évszázad felvilágosultjai is annak tartották és ma is annak tartják. Csupán azért, mert úgy gondolják, ez már önmagában véve túlmegy az emberi értelem határain. A tanítványok nem ezt a mintát követték. Mi sem lett volna egyszerűbb, mint azt mondaniuk, hogy ezt már nem lehet elhinni. Péter azonban mégis elfutott a sírhoz, mert ott motoszkált benne a gondolat: meg kell bizonyosodnom róla! Az asszonyok bizonyágtétele tehát olyan tanulási folyamatot indított el benne, amely nyíltan vállalja a feltámadás megbotránkoztató jellegét. Nem akarja azt „megmagyarázni”, elsimítani, vagy „lelkileg” érteni. Az evangéliumok feltámadás-leírásai olyanok, mint a tengerpart homokjába vert cölöpök. A széljárásától függően sokféle alakzatban körbeveheti őket a történelem homokja, de a cölöpök végül is a helyükön maradnak. Ugyanígy az emberi értelem koronként változó „széljárása” számtalan módon ostromolhatta, betemethette, vagy kiemelhette az evangéliumok feltámadás-leírásait. Formálhatott belőlük

sokféle tetszetős homokdűnét, Krisztus feltámadásának objektív ténye azonban szilárd kapaszkodó minden nemzedék számára: *„Hiszem a test feltámadását”.*

4. De vajon kell-e a világnak ez az új élet? Most, amikor minden külsőség lehull az ünnepünkről, megtaláljuk-e a lényegét? Kell-e a világnak Krisztus, vagy e világ most is csak önmagára figyel? Magában akar-e lenni, a halál társaságában kíván-e maradni? Örséget állít-e a halál mellé, nehogy az Élet feltámadjon? Hallja-e az ember sorsába merülten, a felszín locsogása mellett „a mélység hallgatását” (József Attila). Mert csak az érti meg, hogy a halál, az üresség, a semmi locsogása veszi körül, aki már találkozott a világ Világosságával: *„Az élet volt az emberek világossága”* (Jn 1,4).

Illó és szükséges tehát húsvétkor a múltba tekintés is, de ez önmagában véve még kevés. Ha csak a múltba néző keresztyének vagyunk, akkor Krisztus szép emlék marad csupán. Felemelő múltbeli történet, amin el lehet merengeni, de nem több. Az élet súlyos próbái közepette, a gyász sötét napjaiban nem vigasztalás, nem erő, és nem élet.

Tudomásul kell venni, hogy az idő nem gyógyít meg minden sebet. Belső békességet, megnyugvást, kiengesztelődést nem lehet önmagamra erőltetni, vagy másoknak megparancsolni. Először is el kell tudni fogadni önmagunkat, úgy,

ahogyan vagyunk. Ám tudnom kell: egyedül semmit nem érek. Istennel viszont sikerül felszámolni saját békétlenségemet. Soha ne attól féljünk tehát, hogy nincs elég erőnk valamihez, sokkal inkább attól féljünk, hogy valamiben erősek vagyunk. Nem arra születünk, hogy másokat gyűlöljünk. Ha pedig megtanultunk gyűlölni, akkor tessék, tanuljunk meg szeretni is – magunkat és másokat is. Azután a lövészárkokon átnyúlva kezdet kell fognunk egymással a családban, a szomszédságban, a kollégák között. Ne féljünk attól, hogy ebben abszolút kezdők vagyunk. Embervoltunknak két alappillére van. Az egyik, hogy megszületünk, a másik pedig az, hogy újat tudunk kezdeni. Sokan tudják közlünk, mit jelent valakit elveszíteni – elveszíteni azt, aki emberileg pótolhatatlan. Húsvét a feltámadás, az újrakezdés ünnepe.

Ha reménységünk csak addig ér, ameddig a földi élet, akkor a nyitott sír, szereteteink halála, a mi halálunk alaposan elintézi a keresztyénségünket. Ha szeretetünk nem szerez kiengesztelődést, új életet, akkor hiábavaló a hitünk. A lelkesen ünne-

pelt húsvétok emléke szertefoszlik, mint valami tűnő hangulat, s magunkra hagyatva, kiszolgáltatva érezzük magunkat a végső ellenséggel, a vasmarkú halállal szemben. Miként az ige mondja: *„Ha csak ebben az életben reménykedünk Krisztusban, minden embernél nyomorultabbak vagyunk”* (1Kor 15,19). Bizony, még a világ fiainál is nyomorultabbak. Azok erre a múltó világra rendezték be egész életüket. Nem is számítottak többre és másra: a halálra, mint a végállomásra. De nekünk húsvétjaink is voltak. Mi valami többről, és másról is hírt hallottunk.

A felolvasott szent ígék belevonnak minket is Krisztus feltámadásának hatókörébe. Azt hirdetik, hogy éppen a feltámadásban válik teljessé Krisztus velünk való közössége.

Ha ebből az életből megízleltünk valamit a szent ígében, a húsvéti örömmüzenetben és az úrvacsorában, a Krisztussal való életközösség sákramentumában, akkor ezek által nevelt és nevel Isten a feltámadás hitére, az igaz és örök húsvétra. Ámen.

Imádkozzunk:

Örökkévaló Istenünk, mennyei Atyánk a Jézus Krisztus által! Te egyszülött Fiad halálával megtörted a bűn hatalmát, és feltámadásával elvetted szívünkől a halál rettentését. Az örök élet bizonyos reménységét adtad nekünk. Köszönjük az ajándékba kapott életet, amelyhez annyi szeretet, szépség és öröm tartozik, de egyúttal annyi gond és fájdalom is. Mindezekben a Te szereteted az utolsó szó. Hisszük, hogy egyszülött Fiad, Jézus Krisztus feltámadása óta az élet erősebb, mint a halál. Átala megkezdted bennünk munkálni a jót, és azt akarod, hogy az be is teljesejék. Köszönjük, hogy Jézus Urunk által megnyitot-

tad szemünket, és az Ő feltámadásának gyógyító világosságában láthatjuk teremtet világodat.

Ezzel a boldog örömmel lépünk most világosságodba, hogy a jelen titkaiban felfedezzünk téged, gyöngeségeinkben meglássuk szabadító hatalmadat, a töredékeken, mintegy tükörcserepeken át életünk vigasztaló egészét, a halál felől a diadalmas életet. És ha vádol a szívünk, e vádló szív fölé növekedő isteni kegyelmed hatalmában bízunk, melyből életünk irgalmas magyarázata ered.

Dicsőítünk azokért, akiket már magadhoz szólítottál mennyei világodba, mert ők már nemcsak hallanak Rólad, hanem látnak is mennyei fényességben. Tőlünk testben elszakadtak, Hozzád előre siettek, hogy örökké a Tied legyenek. Elrejtetted őket a halál titokzatos világába, de tudjuk, csupán azért, hogy megtisztítva, megújítva, örök életként add őket vissza nekünk. Dicsőség legyen ezért Neked! Légy áldott földi, látható egyházadért, és dicséretes a Te háromszor szent neved mennyei gyülekezetedhez megtérő nyájadért is.

Köszönjük egyszülött Fiadat, aki mellénk lép, velünk vándorol, ott van minden gondolatnak alján, megfényesíti fakuló álmainkat, új reményt ad kétségbeeséseink éjjelén. Így kérünk, Atyánk, óvd népünket e vészterhes időben! Óvd és őrizd azokat, akikre e napokban a több felelősség és a több munka terhét róttad. Sokszorozz meg erejüket, hitüket, kitartásukat! Adj a csüggedőknek élő reménységet, betegeinknek gyógyulást, a magányosoknak Te légy a társuk! Ma olyan időket élünk, amelyben a magányosak még magányosabbak lesznek; a félénkek és szorongók még félénkebbek és még szorongóbbak, a veszélyeztetett életűek még veszélyeztetettebbek. Uram, könyörülj népeden! Tedd mulandó életünket a rólad való bizonyosságtételre alkalmassá! És ha egyszer kihívsz minket e mulandó világból, akkor engedj minket békében elaludni és felébredni ama világodban, ahol már nincs több könny, gyász és fájdalom.

Maradj velünk, Urunk! Törd meg számunkra az élet kenyerét! Maradj velünk irgalmoddal és jóságoddal, szent igéddel és sákramentumoddal, vigasztalásoddal és áldásoddal! Maradj velünk, minden Te híveiddel, most és az örökkévalóságban!

Ámen.

Elhangzott 2020 húsvétján.

Legközelebbi alkalmaink:

Megjelenik évente 4 alkalommal.

Felölős szerkesztő:
Márkus Mihály esperes

Szerkesztő:
Sárközi Gergely Antal

Technikai szerkesztő:
Füstös Gábor

Szerkesztőség címe:
szigetek.papaiem@gmail.com